

98. ՄԱՐԹԻՆ ՏԸԵՂԸ ՈՒՐԱՆ ՀՈՔՅԻՆ ՏՎՈՂ ԿՆԵԳՅԸ

Ինիս ա, չինիս մին թաքավեր մին թաքուհի: Ըտրանց ինիս ա մին մադար-գյուղար տղա: Թա օրիշներին տարավ ին մըծընաս, լտրանց տղան օրավ ար մըծընաս:

Մին իիլլա ժուկ-ժամանակ ա ընցնես, կյաս ա էտ տըղեն փրսըկելի վախտը:

Հարն ըսես ա.— Ա՛ բալա, ա աշկես սըվըսիպտակ, քյինի աշխարքըս ման եկ, քյըեզ հետե մին լավ, մարալ-շեյրան ախճիգյ օղե, հրսանեքյ անինքյ:

էտ տըղեն մարը պադրաստոթուն ա տըսնաս, պաշար ա պըդրըստես, տըղեն հղե տինիս: էտ տըղան շատ ա քյինիս, խրեգյ ա քյինիս, հըսնես ա մին հըղըցու խաշմերուկ, մին պառավ մարթ էլ սիպտակ մըրոքը չուրու կյոտկատեղը, էն ա ինիս ընդեղ նստած:

էտ տըղան պարյօր ա տաս, թա ընցնե, էտ պառավ մարթն ըսես ա.— Ա՛ վերթի, ա՛ թըքըվերե տըղա, էտ իտի թայդի ըշտե՞ղ ըս քյինիս:

էտ տըղան ըսես ա.— Քյիս ըմ ախճիգյ օղելի: Համոթ չինի հըրցնելը, բա տու հո՞ւ վըս, պապե՛:

էտ պառավ մարթն ըսես ա.— Ա՛ վերթի, վեր գյիդիր թա յըես հո՞ւ վըմ, հըրցնել չիր, յըես քու հոքյիտ հանողն ըմ, քու ճակատուս-կյիրտ իտի յա կյիրած, վեր փըսակվելի օրըտ մըեռնիս:

էտ տըղան վեր լըսես ա, ետ ա տըռնաս քյիս տոն:

Ծընողնին հըրցնես ըն, ըսես.— Ա՛ վերթի, պա խե՛ ետ ըս եկալ տեռտակըրոշ:

Տըղան լոխ նաղլ ա ընես:

Թաքավերը նան թաքուհին ըսես ըն.— Լոխ սոտ պեներ ա, հըվատալ մեր, իտի պեն չինիլ, ջադու պըռավու խոսկերք ա, էտ ա փըսըկվելի վախտըտ ընցնես ա, մուռնք էլ պըռավալ ընք, բեդմա վեր ոազի կենաս:

Էլհա մին խիլլի վախտ ա ընցնես:

էտ տըղան տըռնաս ա քըռասուռն տըրեկան: Ծընողնին դաչանք-պըղատանք ըն ընես, վեր փըսակվե: Էլհա էտ տըղան պըղըրատվես ա, ախճիգլ հավան կընալի:

էս դոնըմ մին օրոնը ճընապարալ ա քլիս, ամմա էլհա համին էն պառալ մարթին ա ոռւջմհ կլաս:

էտ տըղան պարյոր ա տաս, թա՛ քլինի, էտ մարթը ըտրան կըղնցնես ա ըսես.— Թաքավերի տըղա, էտ ըշտե՛ղ ըս քլինիս իտի թայդի:

էտ տըղեն ըսես ա.— Քլինիս ըմ ախճիգլ հավան կընալի, վեր փըսակվիմ: Բա տու հո՛ւ վըս:

էտ պառալ մարթը ըսես ա.— Յըես քու հոքլիտ հանողն ըմ, վերթի:

Թաքավերին տըղան մետն ա քըցիս հորը նան մորը ասածնին, էլ մըհալ չի քըցիս ըտրա ըսածեն, ընգնես ա հըղեն, քլիս:

Շատ ա քլիս, թա՛ խրեգլ ա քլիս, հըսնես ա մին քաղաք: էտ քաղաքին թաքավերը մին մադար ախճիգլ օնար: էտ տըղան հավան ա կընաս, փըսըկվես, մեծ պեժինքլալ ետ տըռնաս ուրան հայրենիքլը:

Ծընողնեն օխտը օր, օխտը քըշեր հըրսանեքլ ըն ընես: Հըրսընքանը ետը, վեր բեդմա էտ թա՛ղա՛ փըսակվածնին ուրանց սերը վալելին, ռոնըգան ըտրանց օթախին տոռնը թըկես ըն: Տու մի ասիլ ըտրանց տըռանը քըշտեն, համին էն հոքլի հանող պառալ մարթն ա, եկալ ա, վեր փըսակեն առալի քըշերը ուրանց տըղեն հոքլին հանի:

Հա՛րը խնթրես ա, դաչանք-պըղատանք ընես, ըսես.— Ա՛ ճալատակլիը կըղարող ծոնընի, շատ ըմ խընթրես, ըտրան ալմազը իմ հոքլիս հանե:

էտ պառալ մարթը ոազի յա կընաս: Հորը հոքլին առնելիս, հա՛րը տըմնաս չի ցավեն, փըխլիս ա, ըսես ա.— Հոնը հոքլի ըռնելի հետե եկալ ըս, ընդրա հոքլին էլ առ:

Յտնան մարն ա կլաս, դաչանք-պըղատանք ընես, ըսես.— Ա՛

հոքյի հանող ծնունդի, շատ ըմ խնթրես ըտրան անվազը իմ հոքյիս հանե, մեխկ ա, ջահիլ ա, թող մուրազեն հըսնե:

էտ պառավ մարթը ռազի յա կրնաս: Հհա ուղիս ա, թա մորը հոքյին հանե, մարը տըմընաս չի՞, փըխչիս ա ուրան օթախր:

էտ լոխ թազա հարսը տըսնաս ա, հալա ուրան մուրազեն հըսնելու, ըսես ա.— Ա՛ հոքյի հանող, ա՛ հոքյի հանող, իմ ազիզ, սիրած տղես, իմ թառան նըշնածես անվազը իմ հոքյիս հանե, շատ ըմ խընթրես:

էտ ծնունդին տըսնալավ էտ թազա հարսին ազնիվ, պարի, ուրան նըշնածեն հետե ուրան շանը մըտան քըցող ըխճըկանը, ըսես ա.— Վեր տու իտի ազնիվ ըս, վեր տու իտի հավաղարիմ ըս, յըես էս տըղես հոքյին քընեզ ըմ բըխշես, քե՛ցեք ըպրեցե՛ք օրախ, բախտավեր:— Ըսես ա պըրծընես, ինքը ըթտըրաթտի տըռնաս:

Ըսես ըն հալա միչև ըսօր էլ մարթըկընեգյ ուրոն նըհետ ըպրես ըն հաշտ, մին խոսկու, էրկու շան մին հըլավում, էրկուսը մին ջան, մին հոքյի տըեռած, մին պերցի, մինը մինին ըրեավը ուրթում ուտես...

Երգյինքան իրեք զամբուլ գյիլլա կախ տվեն: Մին զամբուլը՝ ըսողեն, մին զամբուլը՝ կյիրողեն, էն մին զամբուլն էլ՝ էս հաքյաթը լուս աշխարք քըցողեն:

